

XÂY DỰNG HẢI QUÂN NHÂN DÂN VIỆT NAM NGÀY Càng VỮNG MẠNH, BẢO VỆ VỮNG CHẮC CHỦ QUYỀN CỦA TỔ QUỐC

Phó Đô đốc NGUYỄN VĂN HIẾN*

70 ải quân nhân dân Việt Nam (HQNDVN) tiến thân là Cục phòng thủ bờ biển, được thành lập ngày 7-5-1955. Là một bộ phận quan trọng của quân đội nhân dân Việt Nam, được Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh xây dựng, lãnh đạo, giáo dục và rèn luyện, trong nửa thế kỷ xây dựng, chiến đấu và trưởng thành, các thế hệ cán bộ, chiến sĩ trong Quân chủng đã làm nên truyền thống vẻ vang: *"Chiến đấu anh dũng, mưu trí sáng tạo, làm chủ vùng biển, quyết chiến quyết thắng"*.

Ngay sau khi ra đời, Hải quân đã bắt tay vào nhiệm vụ xây dựng, củng cố lực lượng, tham gia tiêu diệt, chống địch cưỡng ép nhân dân di cư, góp phần bảo đảm an ninh trật tự vùng biển mới được giải phóng, bảo vệ miền Bắc, chi viện cho cách mạng miền Nam trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước vĩ đại của dân tộc. Với ý chí, quyết tâm *dám đánh, quyết đánh và quyết thắng Mỹ*, cán bộ, chiến sĩ trong Quân chủng đã mưu trí, dũng cảm chiến đấu đánh đuổi tàu Madốc ra khỏi vùng biển của Tổ quốc, lập nên chiến thắng trận đầu ngày 2 và 5 - 8 - 1964. Bộ đội Hải quân đã dũng cảm ngoan cường, bắn rơi 118 máy bay phản lực, tháo gỡ, rà phá hàng ngàn quả thủy lôi của Mỹ, khai thông luồng lạch, bảo đảm giao thông thông suốt, chi viện cho chiến trường miền Nam, góp phần đánh thắng chiến tranh leo thang phá hoại và phong tỏa của đế quốc Mỹ đối với miền Bắc. Thực hiện quyết tâm *đánh địch mà đi, mở đường mà tiến*, cùng với bộ đội Trường

Sơn, cán bộ, chiến sĩ Hải quân đã vượt qua hàng chục cơn bão lớn, hàng trăm cuộc vây ráp của kẻ thù, áp dụng, nghiên cứu, sáng tạo nhiều phương thức vận chuyển độc đáo, táo bạo, mở đường Hồ Chí Minh trên biển; từ năm 1961 đến năm 1975 đã vận chuyển hàng vạn tấn vũ khí, trang bị và hàng nghìn lượt cán bộ, chiến sĩ cho chiến trường miền Nam.

Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước HQNDVN đã sáng tạo ra cách đánh đặc công độc đáo, táo bạo chiến đấu trong lòng địch, đạt hiệu suất chiến đấu cao trên chiến trường Cửa Việt - Đông Hà; đã đánh chìm, đánh hỏng nặng trên 300 tàu thuyền của Mỹ - ngụy, phá huỷ nhiều phương tiện chiến tranh, làm suy yếu một phần lực lượng của địch. Trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân 1975, mà đỉnh cao là Chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử, Hải quân đã phối hợp, chiến đấu trên hương biển, góp phần giải phóng và tiếp quản các căn cứ ven biển. Đặc biệt, lực lượng Hải quân đã cùng với một bộ phận lực lượng vũ trang Quân khu 5 thần tốc, táo bạo, bí mật, bất ngờ tiến công giải phóng các đảo thuộc quần đảo Trường Sa góp phần vào thắng lợi trọn vẹn, vĩ đại của dân tộc.

Trong sự nghiệp đổi mới đất nước, HQNDVN đã quán triệt tốt tư tưởng chỉ đạo và quyết tâm chiến lược của Bộ chính trị, của Thường vụ Đảng uỷ quân sự Trung ương và Bộ quốc phòng, nỗ lực phấn đấu, vượt qua mọi khó khăn, thử thách, kể cả hy sinh xương máu, kiên quyết ngăn chặn mọi âm mưu và hành động

* Tư lệnh Hải quân

xâm phạm chủ quyền, bảo vệ vững chắc vùng biển, đảo và thềm lục địa của Tổ quốc.

Hiện nay, cả nước đang nỗ lực thực hiện hai nhiệm vụ chiến lược là xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN. Tình hình thế giới, khu vực tiếp tục có những diễn biến phức tạp, khó lường. Trên hướng biển Đông - Trường Sa luôn tiềm ẩn nhân tố gây mất ổn định, những hoạt động vi phạm tranh chấp chủ quyền, thăm dò tài nguyên...có chiều hướng gia tăng; đã xuất hiện những động thái mới, đẩy tới xu hướng tăng cường sự hiện diện về quân sự, đặc biệt là lực lượng hải quân của các nước trong khu vực. Tình hình trên đặt ra những yêu cầu mới đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ vững chắc chủ quyền, giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên các vùng biển, đảo của Tổ quốc.

Phát huy truyền thống và kinh nghiệm của 50 năm xây dựng, chiến đấu, chiến thắng và trưởng thành, trên cơ sở đường lối quan điểm của Đảng, thực hiện NQTƯ 8 (Khóa IX), trong thời gian tới HQNDVN sẽ tập trung xây dựng Quân chủng ngày càng vững mạnh, là lực lượng nòng cốt trong sự nghiệp bảo vệ chủ quyền biển, đảo, thềm lục địa của Tổ quốc và chú trọng trước hết vào các mặt sau:

- *Xây dựng HQNDVN vững mạnh về chính trị, thực sự là lực lượng chính trị tin cậy của Đảng, Nhà nước và nhân dân.* Tạo bước chuyển biến mạnh mẽ, vững chắc hơn về chất lượng chính trị, thể hiện ở trình độ bản lĩnh chính trị của cán bộ, chiến sĩ luôn kiên định chủ nghĩa Mác- Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc, với nhân dân, với chế độ XHCN; có ý chí quyết tâm, sẵn sàng chiến đấu cao, có tinh thần cảnh giác cách mạng, có trách nhiệm chính trị và có đủ kiến thức, năng lực hoàn thành mọi nhiệm vụ. Tiếp tục đẩy mạnh cuộc vận động xây dựng chính đốn Đảng theo tinh thần NQTƯ 6 (lần 2) Khóa VIII, tập trung nâng cao năng lực lãnh đạo của các tổ chức Đảng, trọng tâm là chi bộ tàu, đại đội, đảo. Thực hiện tốt tự phê bình và phê bình, làm chuyển biến thực sự về chính trị, tư tưởng đạo đức và lối sống của cán

bộ, đảng viên; chấp hành nghiêm nguyên tắc tập trung dân chủ, xây dựng khối đoàn kết thống nhất cao, trước hết trong cấp uỷ, các tổ chức Đảng. Đề cao ý thức đấu tranh chống tiêu cực, tham nhũng, lãng phí, các biểu hiện vi phạm kỷ luật của Đảng, pháp luật Nhà nước và kỷ luật của quân đội; thực hành tiết kiệm; xây dựng Đảng bộ trong sạch vững mạnh, Quân chủng vững mạnh toàn diện, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao. Tăng cường giáo dục bản chất tốt đẹp, truyền thống vẻ vang của quân đội, Quân chủng anh hùng; xây dựng niềm tin vào khả năng chiến thắng mọi kẻ thù xâm lược, nhất là trong điều kiện chiến tranh hiện đại có sử dụng vũ khí công nghệ cao, trong khi trang bị, vũ khí của các lực lượng trong Quân chủng còn hạn chế. Cùng toàn quân, toàn dân đánh bại mọi âm mưu "Diễn biến hòa bình", bạo loạn lật đổ của các thế lực thù địch trong và ngoài nước. Đây là những yếu tố cơ bản, cốt lõi nhất để HQNDVN làm nên chiến thắng.

- *Nâng cao chất lượng huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, năng lực quản lý, bảo vệ chủ quyền vùng biển của Tổ quốc.* Để làm tốt nhiệm vụ này cần tiếp tục đổi mới công tác giáo dục, huấn luyện bộ đội một cách tích cực hiệu quả, theo đúng phương châm: *cơ bản, thiết thực, vững chắc*, coi trọng huấn luyện đồng bộ, huấn luyện chuyên sâu, sát với thực tế tình hình, các tình huống, các phương án chiến đấu của các lực lượng tàu, lực lượng đảo, lực lượng phòng thủ căn cứ, đối tượng tác chiến, phù hợp với tổ chức biên chế, trang bị, địa bàn hoạt động của từng đơn vị, với sự phát triển của tình hình và nghệ thuật quân sự Việt Nam, cách đánh truyền thống của bộ đội HQNDVN.

Nắm bắt những phát triển mới trong phương án tác chiến trên biển, đưa các tình huống tác chiến trong điều kiện đối phương sử dụng vũ khí công nghệ cao vào chương trình huấn luyện. Coi trọng huấn luyện cơ động, huấn luyện phòng tránh đánh trả, nguy trang, nghi binh che giấu lực lượng. Tổ chức tốt hội thao ở cấp cơ sở; tổ chức kiểm tra đánh giá công tác huấn luyện bảo đảm đúng thực chất kết quả huấn luyện của

từng đơn vị, qua đó rút kinh nghiệm, kịp thời chỉ đạo nâng cao chất lượng huấn luyện giai đoạn tiếp theo. Từng bước hoàn thiện các phương án, tổ chức huấn luyện - diễn tập trong thời bình, để cán bộ chiến sĩ có điều kiện tập luyện, cọ xát với thực tế, đúc rút kinh nghiệm, từ đó mà bồi dưỡng, nâng cao trình độ cũng như bản lĩnh của cán bộ, chiến sĩ. Coi trọng huấn luyện hiệp đồng tác chiến giữa các lực lượng. Tổ chức tốt việc quan sát, nắm tình hình trên các vùng biển, kết hợp huấn luyện với luyện tập các phương án tác chiến. Tổ chức tuần tiễu, trinh sát, theo dõi các hoạt động trên biển để chủ động xử lý kịp thời, chính xác, khôn khéo các tình huống phức tạp xảy ra trên biển, đảo. Đẩy mạnh xây dựng nề nếp chính quy, rèn luyện kỷ luật, nâng cao trình độ chính quy hoá trong toàn Quân chủng.

- Hoàn thiện tổ chức biên chế, xây dựng lực lượng. Nâng cao chất lượng các loại vũ khí trang bị kỹ thuật (VKTBKT) đáp ứng yêu cầu chiến tranh công nghệ cao. HQNDVN phải đáp ứng yêu cầu tác chiến trong điều kiện chiến tranh hiện đại, công nghệ cao, có thể tác chiến độc lập, liên tục dài ngày ở vùng biển gần cũng như vùng biển xa bờ; có khả năng cơ động cao, khả năng phối hợp tác chiến hiệu quả với các quân binh chủng khác; tổ chức xây dựng, tăng cường sức chiến đấu cho các lực lượng tại chỗ trên các đảo, lực lượng thường trực chiến đấu trên biển và lực lượng cơ động, sẵn sàng chi viện đảo tại các căn cứ trong bờ. Để thực hiện các yêu cầu đó, Quân chủng phải tiếp tục chấn chỉnh, kiện toàn tổ chức lực lượng theo hướng tinh, gọn, mạnh, linh hoạt, cơ động nhanh, có sức chiến đấu cao; coi trọng tính hợp lý, đồng bộ, cân đối giữa lực lượng thường trực và dự bị động viên, lực lượng chiến đấu với cơ quan phục vụ..., tập trung đúng mức cho các lực lượng làm nhiệm vụ sẵn sàng chiến đấu, lực lượng bảo vệ các mục tiêu trọng điểm trên biển, đảo và thêm lực địa; tăng cường đầu tư, mua sắm trang bị, đóng mới tàu thuyền, xây dựng hạ tầng cơ sở, bảo đảm kỹ thuật - hậu cần. Là một quân chủng chiến đấu, kỹ thuật, nhưng VKTBKT được trang bị còn

rất hạn chế, để đối phó có hiệu quả với chiến tranh, xung đột trên biển, đảo, cùng với nâng cao trình độ mọi mặt, phải có đầu tư phù hợp để xây dựng hệ thống công sự chiến đấu, các khu sơ tán cất giấu lực lượng tên lửa bờ, pháo bờ, lực lượng tàu tiến công, xây dựng hệ thống rada hiện đại hoàn chỉnh, đồng bộ để quản lý vùng biển một cách chặt chẽ kịp thời, liên tục và có hiệu quả.

Xây dựng cơ sở vật chất, đảm bảo kỹ thuật phải được triển khai tích cực, đồng bộ. Cần tạo mọi điều kiện để ngành công nghiệp nước ta sản xuất được tàu chiến đấu, cũng như các loại VKTBKT cần thiết phục vụ hoạt động tác chiến trên biển. Trong điều kiện còn khó khăn, phải phấn đấu duy trì bằng được số VKTBKT hiện có bằng cách phát huy ý thức tự lực, tự cường, thực hiện tốt cuộc vận động "Quản lý, khai thác VKTBKT tốt bền, an toàn, tiết kiệm và an toàn giao thông". Tập trung nâng cao hiệu quả hoạt động khoa học công nghệ, nhất là công tác nghiên cứu, ứng dụng khoa học công nghệ phục vụ nhiệm vụ bảo quản, bảo dưỡng, sửa chữa VKTBKT. Phấn đấu duy trì bằng được số vũ khí, khí tài hiện có đồng thời quản lý, khai thác có hiệu quả vũ khí, trang bị khí tài mới. Phát huy tối đa thành tựu CNH, HĐH đất nước và các thành tựu khoa học - công nghệ mới nhất để nghiên cứu cải tiến, sáng chế, góp phần bảo quản, từng bước đổi mới các trang thiết bị, cơ sở hậu cần, kỹ thuật theo hướng ngày càng hiện đại, cơ cấu cân đối, đồng bộ, hoàn chỉnh, khắc phục dần sự bất cập giữa trang bị và nhiệm vụ bảo vệ biển, đảo của Tổ quốc.

- Phối hợp hiệp đồng chặt chẽ với các lực lượng trên biển, xây dựng thế trận an ninh - quốc phòng vững chắc là vấn đề rất quan trọng. Để làm được điều này, phải đẩy mạnh công tác tuyên truyền về biển, đảo trong các tầng lớp nhân dân, nhằm nâng cao nhận thức về chủ quyền toàn vẹn lãnh thổ quốc gia trên các vùng biển, đảo, về trách nhiệm công dân bảo vệ chủ quyền và khai thác tài nguyên. Tích cực tham gia xây dựng nền quốc phòng toàn dân, thế trận chiến tranh nhân dân vững chắc trên biển và ven biển. Xây dựng

và nâng cao chất lượng huấn luyện và quản lý lực lượng tự vệ biển, lực lượng dự bị động viên, tạo ra sức mạnh tổng hợp trong việc quản lý vùng biển, xây dựng lực lượng hậu bị đáp ứng yêu cầu khi chiến tranh xảy ra.

Xây dựng lực lượng HQNDVN cần gắn liền với việc xây dựng các lực lượng quản lý, bảo vệ biển, với các lực lượng khai thác trên biển, triển khai rộng khắp từ khu vực biển gần đến biển xa, tạo thành thế liên hoàn biển - đảo - bờ.

Trong nghệ thuật quân sự truyền thống của dân tộc ta, nét độc đáo là biết đánh thắng kẻ thù bằng cả thế và lực, hai yếu tố đó hoà quyện vào nhau để tạo thành sức mạnh. Đối với tác chiến trên biển, muốn đánh thắng địch phải chuẩn bị thế trận. Thế trận cho phép chúng ta phát huy tối đa sức mạnh toàn dân, xây dựng cách đánh độc đáo, đánh địch từ xa đến gần, bằng tất cả các loại vũ khí trang bị hiện có. Đây chính là những bài học kinh nghiệm lịch sử mà ngày nay cần được tiếp tục vận dụng và phát triển lên tầm cao mới. Do đó, phải xây dựng lực lượng tự vệ biển có cơ cấu, số lượng hợp lý, được quản lý huấn luyện chu đáo, đủ khả năng làm nòng cốt trong cuộc chiến tranh nhân dân trên biển, trong giải quyết các tình huống tác chiến trên biển theo chức năng, quyền hạn, nhiệm vụ đã được xác định ở từng cấp.

Xây dựng chính sách và có kế hoạch động viên thoả đáng nhằm phát huy sức mạnh của mọi ngành, mọi cấp khi có chiến tranh. Đồng thời xây dựng mối quan hệ hiệp đồng chặt chẽ giữa Hải quân với các lực lượng vũ trang, các lực lượng quản lý, bảo vệ và khai thác tài nguyên trên biển. Đẩy mạnh hoạt động đối ngoại quân sự, tạo sức mạnh tổng hợp thực hiện chủ quyền và bảo vệ chủ quyền biển, đảo, đặc biệt là các vùng biển trọng điểm.

Trong tình hình hiện nay, một trong những nhiệm vụ quan trọng của HQNDVN là tích cực tham gia xây dựng phát triển kinh tế - xã hội biển - đảo và làm tốt công tác dân vận trong tình hình mới. Các đơn vị Hải

quân phải biết tận dụng tốt mọi tiềm năng, thế mạnh của từng đơn vị và gắn với nhiệm vụ của Quân chủng để tham gia phát triển kinh tế; phải lấy hiệu quả từ phát triển kinh tế để tiếp tục duy trì và phát triển năng lực sản xuất, năng lực thực hiện nhiệm vụ, giữ vững ổn định chính trị, củng cố quốc phòng - an ninh, bảo vệ vững chắc chủ quyền biển, đảo. Tiếp tục đổi mới tư duy trong điều hành và quản lý, mạnh dạn đổi mới thiết bị công nghệ, mở rộng quy mô sản xuất, thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ về khai thác, nuôi trồng, chế biến, xuất khẩu thủy sản, xây dựng các công trình biển, đảo, dịch vụ biển, đóng mới, sửa chữa tàu thuyền, vũ khí khí tài, trang bị của Quân chủng.

Lực lượng Hải quân cùng cấp uỷ, chính quyền và nhân dân nơi đóng quân xây dựng địa bàn thực sự an toàn, ổn định về chính trị, giàu mạnh về kinh tế. Mỗi con tàu, mỗi hòn đảo, mỗi đài trạm hoạt động trên biển phải là chỗ dựa vững chắc của nhân dân. Cùng với các địa phương quán triệt và thực hiện tốt chủ trương đưa đồng bào ra định cư, phát triển kinh tế - xã hội trên các đảo, đưa ngư dân ra làm ăn ở các vùng biển xa, giàu tiềm năng. Tổ chức tốt các đội tàu công ích, một mặt nâng cao hiệu quả đánh bắt xa bờ; mặt khác hướng dẫn, giúp đỡ ngư dân thực hiện các dịch vụ kỹ thuật, hậu cần tạo điều kiện thuận lợi để họ yên tâm làm ăn trên biển. Tích cực tham gia các hoạt động tìm kiếm cứu nạn trên biển, làm sáng đẹp phẩm chất "Bộ đội Cụ Hồ - người chiến sĩ Hải quân" trong lòng nhân dân.

Phát huy truyền thống *chiến đấu anh dũng, mưu trí sáng tạo, làm chủ vùng biển, quyết chiến, quyết thắng*, HQNDVN nhận thức sâu sắc về vị trí, vai trò, nhiệm vụ của mình, ra sức phấn đấu vượt qua mọi khó khăn thử thách, tranh thủ thời cơ, thuận lợi, xây dựng lực lượng vững mạnh, thật sự là lực lượng nòng cốt bảo vệ vững chắc chủ quyền vùng biển, đảo, thêm lực địa thiêng liêng của Tổ quốc, xứng đáng với niềm tin yêu của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta.